

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА
У ОРГАНИМА ВЛАСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Трг јасеновачких жртава 4, Бања Лука, тел: 051/360-221, факс: 051/360-224
www.sukobinteresa-rs.org, E-mail: kontakt@sukobinteresa-rs.org

Број: 02-369-С/23-1, О.С.

Датум: 03.08.2023. године

ЕТИЧКОМ ОДБОРУ СКУПШТИНЕ ГРАДА ПРЊАВОР

Н/Р ПРЕДСЈЕДНИКУ ЕТИЧКОГ ОДБОРА Н. Т.

Ул. Светог Саве бр. 10

78430 Прњавор

Предмет: **МИШЉЕЊЕ**, доставља се

Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске (у даљем тексту: Комисија), дана 01.06.2023. године запримила је захтјев од стране Н. Т., председника Етичког одбора Скупштине Града Прњавор, за давање мишљења о постојању сукоба интереса ако је прекршен Кодекс о етичком понашању изабраних представника у Граду Прњавор. Конкретно, да је одборник у Скупштини града Горан Шарчевић дана 09.04.2023. године изабран за председника Мјесне борачке организације Кремна.

Сходно наведеном, Комисија, на основу члана 16. став 4. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 73/08 и 52/14), даје следеће мишљење:

Комисија, на основу члана 16. став 4. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, даје **своје мишљење о постојању сукоба интереса прописаног овим законом**. С тога, Комисија даје мишљење само за питања о постојању сукоба интереса која су регулисана законом на основу којег поступа- Закон о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, а тим законом **није прописана надлежност Комисије за кршење Кодекса о етичком понашању изабраних представника локалних самоуправа**. Ради се о аутономним правним правилима сваке локалне самоуправе и у тим правним актима су прописане посебне процедуре (интерни поступци) и посебни органи који ће рјешавати случајеве угрозе интегритета, етичких принципа и сукоба интереса изабраних представника у својој локалној самоуправи.

А што се тиче Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске (закона на основу којег поступа ова Комисија), то питање је ријешено на следећи начин:

Чланом 1. став 1. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да се овим законом уређују посебне обавезе изабраних представника, носилаца извршних функција и савјетника у органима власти Републике Српске и јединица локалне самоуправе у обављању јавне функције, а у циљу спречавања сукоба интереса.

Чланом 2. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да сукоб интереса постоји у ситуацијама у којима изабрани представник, носилац извршне функције или савјетник има приватни интерес који је такав да може утицати или изгледа да може утицати, на непристрасно и објективно вршење његове дужности, а приватни интерес укључује било коју предност за њега или његову породицу и др. лица или организације са којима је он имао или има пословне, политичке и друге везе.

Чланом 4. под а) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, прописано је да се „изабраним представницима“ сматрају: народни посланици у Народној скупштини РС, делегати у Вијећу народа РС и одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе.

Члан 8. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске односи се на питање удружења и њиме је прописано да изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници не могу бити чланови органа, предсједници или директори удружења или фондација која се финансирају из буџета Републике или јединице локалне самоуправе у укупном годишњем износу већем од 100.000 КМ.

Дакле, овде закон јасно ставља границу да одборник у Скупштини града не може бити истовремено и директор удружења (под претпоставком да Мјесна борачка организација Кремна дјелује у форми удружења), ако се то удружење финансира из буџета Републике или јединице локалне самоуправе у укупном годишњем износу већем од 100.000 КМ.

Међутим, Комисија још једном напомиње да ово питање сукоба интереса може бити регулисано и другим прописима, као што је Кодекс о етичком понашању изабраних представника у Граду Прњавор. У том случају, поступак и надлежни органи за провођење и надзор ће бити прописани у тим одредбама и они ће бити надлежни да одлуче да ли је дошло до повреде одредби Кодекса, а не ова Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти РС (тј. по закону, у овом случају, може доћи само до повреде чл. 8 Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, те је Комисија у овом Мишљењу навела под којим условом може доћи до тога).

Поред ових законских одредби које се директно односе на удружења, Комисија овом приликом скреће пажњу и на још неке законске одредбе које су битне у понашању одборника како се не би нашли у сукобу интереса. То су чл. 3. којим су дефинисани основни принципи дјеловања који морају да поштују одборници, те чл. 9. којим су таксативно наведене забрањене активности за одборнике.

Чланом 3. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописани су принципи дјеловања, између којих је и да су изабрани представници у обављању јавне функције дужни да се понашају савјесно и одговорно, законито, непристрасно и часно, придржавати се принципа одговорности, поштења, савјесности, отворености и вјеродостојности, те да се придржавају етике позива и функције коју обављају; да у обављању јавне функције не смију свој приватни интерес стављати изнад јавног; не смију користити јавну функцију за личну добит или добит лица које је са њима повезано и не смију бити ни у каквом односу зависности према лицима која би могла утицати на њихову објективност.

Чланом 9. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је сљедеће:

„Осим ако је одредбама овог закона прописано другачије, изабраним представницима, носиоцима извршних функција и савјетницима забрањено је:

- а) примити или захтјевати поклон, или обећање поклона или друге вриједности ради обављања јавне функције;
- б) примити додатну накнаду за извршавање послова у дјелокругу јавних функција;
- в) тражити, прихватити или примити вриједност или услугу ради гласања о било којем питању или утицати на одлуку неког органа или лица;
- г) обећати запослење или неко друго право у замјену за поклон или обећање поклона;

- д) привилеговати лица ради страначког или другог опредјељења или због поријекла, личних или породичних веза;
- ђ) одбити увид у своје финансијско стање, на захтјев надлежног органа;
- ж) утицати на добивање послова или наруџби од органа власти у циљу стицања материјалне или нематеријалне користи за себе или другога;
- з) користити повлашћене информације о раду органа власти ради личне користи или користи других лица и
- и) на други начин користити свој положај, како би утицали на одлуке законодавне, извршне или судске власти, те тако постигли личну корист или корист других лица, неку повластицу или право, закључили правни посао или на други начин интересно поговорали себи или другом лицу.“

На основу свега изнесеног и обзиром на начин на који је затражено мишљење у овом предмету, Комисија не може утврдити постојање или непостојање сукоба интереса у конкретној ситуацији, него само на овај начин предочити који се све законски услови кумулативно морају остварити, како би се у конкретној ситуацији радило о сукобу интереса. Поред тога, Комисија је указала и на неке друге правне акте којима се регулишу сва питања везана за разрјешење конкретне правне ситуације.

ПРЕДСЈЕДНИЦА КОМИСИЈЕ

Обренка Слијепчевић

Доставити:

1. Етичком одбору Скупштине града Прњавор, н/р предсједника одбора Н. Т., Ул. Светог Саве бр. 10, 78430 Прњавор
2. У спис предмета